

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA SVETA (EU) št. 1053/2013

z dne 7. oktobra 2013

o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 70 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah je odvisno od uspešnega in učinkovitega izvajanja spremljevalnih ukrepov v državah članicah na področjih zunanjih meja, vizumske politike, schengenskega informacijskega sistema, varstva podatkov, policijskega sodelovanja, pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in boja proti prepovedanim drogam.

(2) S Sklepom Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 ⁽²⁾ (SCH/Cm-ex (98) 26 def) (v nadaljnjem besedilu: Sklep z dne 16. septembra 1998) je bil ustanovljen stalni odbor Konvencije o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma. Stalnemu odboru je bil podeljen mandat za ugotavljanje, ali so izpolnjeni vsi predpogoji za odpravo nadzora na notranjih mejah z državo kandidatko, in za zagotavljanje, da države, ki že v celoti izvajajo schengenski pravni red, slednjega pravilno uporabljajo.

(3) Za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda je potreben poseben ocenjevalni in spremljevalni mehanizem, da bi se zagotovili visoki enotni standardi pri

njegovi uporabi v praksi in ohranila visoka raven medsebojnega zaupanja med tistimi državami članicami, ki so del območja brez nadzora na notranjih mejah. Tak mehanizem bi moral temeljiti na tesnem sodelovanju med Komisijo in zadevnimi državami članicami.

(4) V Haaškem programu ⁽³⁾ je Evropski svet Komisijo pozval, naj takoj, ko bo dosežena odprava nadzora na notranjih mejah, predloži predlog za dopolnitev obstoječega schengenskega ocenjevalnega mehanizma z nadzornim mehanizmom, ki bo zagotavljal tesno sodelovanje strokovnjakov držav članic, vključno z nenapovedanimi inšpekcijskimi pregledi.

(5) Evropski svet je v stockholmskem programu ⁽⁴⁾ menil, da bo ocenjevanje schengenskega območja še vedno ključnega pomena, k njej pa bi zato morala znatno prispevati krepitev vloge Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex), ustanovljene z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2004 ⁽⁵⁾, na tem področju.

(6) Zato bi bilo treba ocenjevalni mehanizem, vzpostavljen s Sklepom z dne 16. septembra 1998, spremeniti, Sklep z dne 16. septembra 1998 pa razveljaviti.

(7) Izkušnje iz prejšnjih ocenjevanj so pokazale, da je treba ohraniti skladen ocenjevalni mehanizem, ki bo zajemal vsa področja schengenskega pravnega reda, razen tistih, za katera je v pravu Unije že vzpostavljen poseben ocenjevalni mehanizem.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 12. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL L 239, 22.9.2000, str. 138.

⁽³⁾ UL C 53, 3.3.2005, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 115, 4.5.2010, str. 1.

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2007/2004 z dne 26. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 349, 25.11.2004, str. 1).

- (8) V skladu s členom 70 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) bi morale države članice v sodelovanju s Komisijo objektivno in nepristransko ocenjevati izvajanje politik Unije na območju svobode, varnosti in pravice. Da bi bilo ocenjevanje učinkovito, bi morale vključevati tudi ustrezno spremljanje in nadaljnje ukrepanje na podlagi ocenjevalnih poročil, za kar bi morala skrbeti Komisija.
- (9) Poleg tega bi bilo treba zagotoviti enotne pogoje za izvajanje te uredbe, da bi bil ocenjevalni mehanizem učinkovitejši. Zato bi bilo treba nekatera izvedbena pooblastila podeliti Komisiji in nekatera Svetu.
- (10) Pooblastila za pripravo in načrtovanje ocenjevanj ter pooblastila za sprejemanje ocenjevalnih poročil bi bilo treba prenesti na Komisijo. Več od teh pooblastil bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije⁽¹⁾. Glede na določbe člena 2(2)(b)(iii) navedene uredbe se za sprejemanje takšnih aktov uporablja postopek pregleda.
- (11) Za večje medsebojno zaupanje med državami članicami, zagotavljanje boljšega usklajevanja med njimi na ravni Unije in intenzivnejši medsebojni pritisk med njimi bi bilo treba izvedbena pooblastila za sprejemanje priporočil v zvezi z ukrepi za odpravo kakršnih koli pomanjkljivosti, navedenih v ocenjevalnem poročilu, na področju medsebojnega ocenjevanja izvajanja politik Unije na območju svobode, varnosti in pravice v skladu s členom 70 PDEU prenesti na Svet. Ustrezno odražajo namen ocenjevalnega mehanizma, utemeljenega na tem *lex specialis*, ki na tem konkretnem področju in glede na to, da ima Komisija splošno pristojnost, da s postopki za ugotavljanje kršitev skrbi za uporabo prava Unije pod nadzorom Sodišča Evropske unije, z medsebojnimi pregledi dopolnjuje spremljanje učinkovitosti izvajanja politik Unije v praksi.
- Poleg tega takšna izvedbena pooblastila, podeljena Svetu, prispevajo k uresničevanju želje, ki jo je izrazil Evropski svet v svojih sklepih z dne 23. in 24. junija 2011, da bi bilo treba s povečanjem vzajemnega zaupanja med državami članicami sodelovanje v schengenskem območju še bolj okrepiti in da so države članice odgovorne za zagotavljanje, da se vsa schengenska pravila uporabljajo učinkovito ter v skladu z dogovorjenimi skupnimi standardi, temeljnimi načeli in pravili. Takšna izvedbena pooblastila, kot je zapisano v sklepih Sveta z dne 8. marca 2012, prispevajo tudi k boljšemu upravljanju schengenskega območja, in sicer s političnimi razpravami na ministrski ravni o pravilnem delovanju schengenskega območja, vključno z razpravami v primerih, ko ocenjevalna poročila razkrijejo resne pomanjkljivosti. Takšne razprave, ki potekajo v mešanem odboru, ki ga sestavljajo države članice EU in pridružene schengenske države, bi morale doprinesti k temu, da bi Svet tako v okviru svojih pristojnosti lahko sprejemal odločitve za zagotavljanje učinkovitega delovanja schengenskega območja. Ne nazadnje je s podelitvijo teh izvedbenih pooblastil Svetu ustrezno upoštevana morebitna politično občutljiva narava priporočil, ki se pogosto nanašajo na nacionalne izvršne in izvršilne pristojnosti.
- (12) Z ocenjevalnim mehanizmom bi bilo treba vzpostaviti pregledna, učinkovita in jasna pravila o metodi, ki se bo uporabljala za ocenjevanje, opredeliti uporabo visoko usposobljenih strokovnjakov za obiske na kraju samem in določiti nadaljnje ukrepanje na podlagi ugotovitev iz ocenjevanj. Metoda mora zlasti predvideti nenapovedane obiske na kraju samem, zlasti na področju nadzora meja in vizumov, ki bi dopolnjevali napovedane obiske na kraju samem.
- (13) V ocenjevalnem in spremljevalnem mehanizmu bi morali biti zajeti vsi vidiki schengenskega pravnega reda. Kar zadeva vprašanje meja, bi moral ocenjevalni in spremljevalni mehanizem zajemati učinkovitost nadzora na zunanjih mejah in neizvajanje nadzora na notranjih mejah.
- (14) Pri ocenjevanju in spremljanju bi bilo treba posebno pozornost nameniti spoštovanju temeljnih pravic pri uporabi schengenskega pravnega reda.
- (15) Z ocenjevanjem bi se morale zagotoviti, da države članice schengenska pravila dejansko uporabljajo v skladu s temeljnimi načeli in pravili. Zato bi moral ocenjevalni mehanizem zajemati vso zadevno zakonodajo in operativne dejavnosti, ki prispevajo k delovanju območja brez nadzora na notranjih mejah.
- (16) Da bi okrepili učinkovitost in zanesljivost ocenjevalnega mehanizma, bi bilo treba pri vsakem ocenjevanju upoštevati pravilno delovanje organov, ki uporabljajo ustrezne dele schengenskega pravnega reda. Tako bo ocenjevalni mehanizem lahko uspešneje zagotovil, da bodo države

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

članice učinkovito uporabljale schengenska pravila v skladu s temeljnimi načeli in pravili, kot je zahteval Evropski svet v svojih sklepih z dne 23. in 24. junija 2011. Izpolnjena bo zahteva Evropskega sveta iz njegovih sklepov z dne 1. in 2. marca 2012, da naj ocenjevalni mehanizem naslovi zahteve v zvezi z delovanjem institucij, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda.

- (17) Frontex bi moral podpirati izvajanje ocenjevalnega mehanizma, predvsem na področju analize tveganja v zvezi z zunanjimi mejami. Pri izvajanju ocenjevalnega mehanizma bi morala biti med obiski na kraju samem na zunanjih mejah na *ad hoc* osnovi omogočena tudi uporaba strokovnega znanja in izkušenj Frontexa.
- (18) Drugi organi, uradi in agencije Unije, kot sta Evropski policijski urad (Europol), ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ ⁽¹⁾, in Eurojust, ustanovljen s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ ⁽²⁾, bi morali na področjih v njihovi pristojnosti po potrebi podpirati izvajanje mehanizma. Pri izvajanju ocenjevalnega mehanizma bi morala biti po potrebi omogočena tudi uporaba strokovnega znanja in izkušenj organov, uradov ali agencij Unije, kadar pomagajo pri obiskih na kraju samem v zvezi s področji schengenskega pravnega reda, ki spadajo v pristojnosti organa, urada ali agencije Unije. To bi na primer veljalo za Evropskega nadzornika za varstvo podatkov v zvezi z ocenami varstva podatkov, pri katerih lahko sodelujejo tudi nacionalni organi za varstvo podatkov.
- (19) Države članice in Komisija bi morale zagotoviti, da imajo strokovnjaki, ki so na voljo za obiske na kraju samem, potrebne izkušnje in so v ta namen posebno usposobljeni, tudi o temeljnih pravicah. Ustrezna usposabljanja bi morali zagotoviti zadevni organi, uradi ali agencije Unije, kot na primer Frontex, poleg tega pa bi bilo državam članicam v okviru obstoječih instrumentov financiranja Unije in njihovega razvoja treba dati na voljo sredstva za pobude, usmerjene v posebna usposabljanja na področju ocenjevanja schengenskega pravnega reda.
- (20) Glede na posebno vlogo, ki jo zadnji stavek člena 70 PDEU namenja Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom, kakor je v zvezi z nacionalnimi parlamenti poudarjena v točki (c) člena 12 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), je treba zagotoviti, da bosta Svet in Komisija

Evropski parlament in nacionalne parlamente temeljito obveščala o vsebini in rezultatih ocenjevanja. Poleg tega bi se Svet, če bi Komisija predložila predlog za spremembo te uredbe, v skladu s členom 19(7)(h) svojega Poslovnika posvetoval z Evropskim parlamentom, da bi pred sprejetjem končnega besedila kar najbolje upošteval njegovo mnenje.

- (21) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali bo to uredbo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (22) Združeno kraljestvo sodeluje pri tej uredbi v skladu s členom 5(1) Protokola št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ki je priložen PEU in PDEU, in členom 8(2) Sklepa Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda ⁽³⁾.
- (23) Irska sodeluje pri tej uredbi v skladu s členom 5(1) Protokola št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ki je priložen PEU in PDEU, in členom 6(2) Sklepa Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda ⁽⁴⁾.
- (24) Ta uredba predstavlja za Islandijo in Norveško razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽⁵⁾, ki spadajo na področje iz člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES ⁽⁶⁾ o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo navedenega sporazuma.
- (25) Ta uredba predstavlja za Švico razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽⁷⁾, ki spadajo na področje iz člena 1 Sklepa 1999/437/ES, v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2009/371/PNZ z dne 6. aprila 2009 o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) (UL L 121, 15.5.2009, str. 37).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2002/187/PNZ z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala (UL L 63, 6.3.2002, str. 1).

⁽³⁾ UL L 131, 1.6.2000, str. 43.

⁽⁴⁾ UL L 64, 7.3.2002, str. 20.

⁽⁵⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁽⁶⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 31.

⁽⁷⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁽⁸⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 1.

- (26) Ta uredba predstavlja za Lihtenštajn razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola, podpisanega med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽¹⁾, ki spadajo na področje iz člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU⁽²⁾.
- (27) Ker se je v skladu s Sklepom z dne 16. septembra 1998 ocenjevanje Cipra že začelo pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, se ta uredba za Ciper ne bo uporabljala do 1. januarja 2016.
- (28) Glede na to, da se je preverjanje v skladu z veljavnimi postopki schengenskega ocenjevanja za Bolgarijo in Romunijo že zaključilo, kot določa člen 4(2) Akta o pristopu iz leta 2005, se ocenjevanje iz člena 1(1)(b) za ti državi članici ne bo izvedlo.
- (29) Ne glede na navedeno bi morali strokovnjaki iz Cipra, Bolgarije, Romunije in Hrvaške sodelovati pri ocenjevanju vseh delov schengenskega pravnega reda –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Namen in področje uporabe

1. S to uredbo se vzpostavlja ocenjevalni in spremljevalni mehanizem za naslednje namene:
- (a) preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda v državah članicah, za katere se schengenski pravni red uporablja v celoti, in v državah članicah, za katere se v skladu z zadevnimi protokoli, priloženimi PEU in PDEU, schengenski pravni red uporablja delno;
- (b) preverjanje, ali so bili izpolnjeni potrebni pogoji za uporabo vseh zadevnih delov schengenskega pravnega reda v tistih državah članicah, v zvezi s katerimi ni bil sprejet sklep Sveta o popolni ali delni uporabi določb schengenskega pravnega reda, z izjemo tistih držav članic, katerih ocenjevanje je že bilo zaključeno ob začetku veljavnosti te uredbe.
2. Preverjanje iz odstavka 1(b) tega člena ne posega v drugi odstavek člena 23 v zvezi z državami članicami, v katerih so se 26. novembra 2013 postopki ocenjevanja že začeli.

⁽¹⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

⁽²⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 19.

3. Strokovnjaki iz držav članic, ki schengenskega pravnega reda v skladu z zadevnim aktom o pristopu še ne uporabljajo v celoti, prav tako sodelujejo pri ocenjevanju vseh delov schengenskega pravnega reda.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi „schengenski pravni red“ pomeni določbe, vključene v okvir Unije v skladu s Protokolom št. 19, ki je priložen PEU in PDEU, skupaj z akti, ki jih nadgrajujejo ali so z njimi drugače povezani.

Člen 3

Pristojnosti

1. Države članice in Komisija so skupaj pristojne za izvajanje ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma, kot je določeno v tej uredbi, pri čemer jih podpirajo organi, uradi in agencije Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda.
2. Komisija opravlja vlogo splošnega koordinatorja pri pripravi letnih in večletnih ocenjevalnih programov, oblikovanju vprašalnikov in časovnega razporeda obiskov, izvajanju obiskov ter pripravi ocenjevalnih poročil in priporočil. Skrbi tudi za nadaljnje ukrepanje na podlagi ocenjevalnih poročil in priporočil ter njihovo spremljanje v skladu s členom 16.

3. Države članice in Komisija na vseh stopnjah ocenjevanj v celoti sodelujejo za opravljanje nalog, ki so jim zaupane na podlagi te uredbe.

Člen 4

Ocenjevanja

1. Ocenjevanja lahko zajemajo vse vidike schengenskega pravnega reda, vključno z uspešnim in učinkovitim izvajanjem spremljevalnih ukrepov v državah članicah na področju zunanjih meja, vizumske politike, schengenskega informacijskega sistema, varstva podatkov, policijskega sodelovanja, pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in neizvajanja nadzora na notranjih mejah. Pri vsakem ocenjevanju bi bilo treba upoštevati delovanje organov, ki izvajajo ustrezne dele schengenskega pravnega reda, kot je določeno v tem odstavku.
2. Ocenjevanja se lahko izvajajo z vprašalniki in napovedanimi ali nenapovedanimi obiski na kraju samem. Pred napovedanimi obiski na kraju samem se izpolni vprašalnik. Obiski na kraju samem in vprašalniki se pri ocenjevanju določene države članice in/ali določenega področja po potrebi lahko uporabljajo samostojno ali v kombinaciji.
3. Tako vprašalnike kot obiske na kraju samem lahko dopolnijo predstavitev ocenjevalne države članice glede področja, ki ga zajema ocenjevanje.

Člen 5**Večletni ocenjevalni program**

1. Komisija določi, po potrebi po posvetovanju s Frontexom in Europolom, večletni ocenjevalni program, ki zajema obdobje petih let, najpozneje šest mesecev pred začetkom naslednjega petletnega obdobja. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2). Komisija večletni ocenjevalni program pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Vsaka država članica je ocenjena v vsakem petletnem obdobju, ki ga zajema večletni ocenjevalni program. Večletni ocenjevalni program vsebuje razpored držav članic, ki se ocenijo vsako leto. Razpored držav članic, ki bodo ocenjene, upošteva čas, ki je minil od prejšnjega ocenjevanja, in uravnoteženost med različnimi deli schengenskega pravnega reda, ki se ocenjujejo.

3. Večletni ocenjevalni program se lahko po potrebi prilagodi v skladu s postopkom iz odstavka 1.

4. Večletni ocenjevalni program se lahko sklicuje na tematska ocenjevanja iz člena 6(1)(b).

5. Prvi večletni ocenjevalni program se določi do 27. maja 2014. Začetek navedenega programa je 27. novembra 2014, zaključek pa 31. decembra 2019.

Člen 6**Letni ocenjevalni program**

1. Komisija pripravi letni ocenjevalni program do 31. oktobra za leto, predhodno temu, na katerega se program nanaša, pri čemer upošteva predvsem analizo tveganja, ki jo predloži Frontex v skladu s členom 7, in po potrebi informacije, ki jih predloži Europol in drugi organi, uradi in agencije Unije, zlasti v skladu s členom 8.

Letni ocenjevalni program vključuje predloge za ocenjevanje:

(a) uporabe schengenskega pravnega reda ali njegovih delov v posamezni državi članici, kakor je določeno v večletnem ocenjevalnem programu, in

(b) in po potrebi, uporabe posameznih delov schengenskega pravnega reda v več državah članicah (tematska ocenjevanja).

2. Komisija z izvedbenimi akti določi prvi oddelek letnega ocenjevalnega programa, ki vsebuje začasni časovni razpored obiskov na kraju samem. V tem oddelku so navedene države članice, ki se v skladu z večletnim ocenjevalnim programom ocenijo v naslednjem letu, področja, ki se ocenijo, in obiski na kraju samem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2). Komisija večletni ocenjevalni program pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Komisija pripravi in sprejme drugi oddelek letnega ocenjevalnega programa. V tem oddelku so navedeni nenapovedani obiski na kraju samem, ki se opravijo v naslednjem letu. Velja za zaupnega, zato ne bo nikomur poslan.

4. Letni ocenjevalni program se lahko po potrebi prilagodi v skladu z odstavkoma 2 in 3.

5. Prvi večletni ocenjevalni program se določi do 27. maja 2014. Začetek navedenega programa je 27. novembra 2014, zaključek pa 31. decembra 2014.

Člen 7**Analiza tveganja agencije Frontex**

1. Frontex vsako leto do 31. avgusta v skladu s svojim mandatom Komisiji in državam članicam predloži analizo tveganja. V takšni analizi tveganja med drugim upošteva nezakonito priseljevanje in pomembne spremembe operativnega okolja na zunanjih mejah ter oblikuje priporočila za prednostne naloge pri ocenjevanjih v naslednjem letu. Priporočila se nanašajo na posamezne odseke zunanjih meja in posamezne mejne prehode, ki se v naslednjem letu ocenijo v okviru večletnega ocenjevalnega programa. Komisija analizo tveganja nemudoma pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Frontex vsako leto do 31. avgusta Komisiji predloži analizo tveganja, ki je ločena od tiste iz odstavka 1, ki vključuje priporočila za prednostne naloge pri ocenjevanjih, ki se izvedejo v naslednjem letu v obliki nenapovedanih obiskov na kraju samem, neodvisno od vrstnega reda držav članic, ki se ocenijo vsako leto, kot je določeno v večletnem ocenjevalnem programu v skladu s členom 5(2). Ta priporočila lahko zadevajo katero koli regijo ali določeno področje in vsebujejo seznam najmanj desetih določenih odsekov zunanjih meja in najmanj desetih določenih mejnih prehodov. Komisija lahko agencijo Frontex kadar koli zaprosi, naj ji predloži analizo tveganja in priporočila za potrebna ocenjevanja v obliki nenapovedanih obiskov na kraju samem.

3. Analiza tveganja iz odstavkov 1 in 2, ki jo pripravi Frontex, se prvič pošlje Komisiji najkasneje do 27. februarja 2014.

Člen 8

Analiza tveganja, ki jo izvedejo drugi organi, uradi in agencije Unije

Komisija organe, urade in agencije Unije, druge kot Frontex, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, po potrebi zaprosi za analizo tveganja, tudi glede korupcije in organiziranega kriminala, če bi to lahko ogrozilo uporabo schengenskega pravnega reda v državah članicah. Takšna analiza tveganja se lahko uporabi pri pripravi letnih ocenjevalnih programov.

Člen 9

Vprašalnik

1. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami z izvedbenimi akti določi in posodablja standardni vprašalnik. Standardni vprašalnik zajema zadevno zakonodajo, splošno priznana priporočila in najboljše prakse, zlasti tiste iz schengenskih katalogov, organizacijska in tehnična sredstva, ki so na voljo za izvajanje schengenskega pravnega reda, ter statistične podatke, ki so na voljo za vsako področje ocenjevanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2).

2. Komisija vsako leto do 1. julija pošlje standardni vprašalnik tistim državam članicam, ki bodo ocenjevane naslednje leto. Države članice odgovore na vprašalnik Komisiji predložijo v osmih tednih od datuma, ko jim je bil poslan. Te odgovore da Komisija na voljo drugim državam članicam in o njih obvesti Evropski parlament. Na zahtevo Evropskega parlamenta, med drugim zaradi resnosti zadeve, ga Komisija obvesti tudi o vsebini določenega odgovora, in sicer za vsak primer posebej in ob upoštevanju veljavnih predpisov o odnosih med Evropskim parlamentom in Komisijo.

Člen 10

Skupine, odgovorne za obiske na kraju samem

1. Skupino, odgovorno za obiske na kraju samem, sestavljajo strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, in predstavniki Komisije.

2. Komisija države članice pozove, naj imenujejo strokovnjake, ki so na razpolago za sodelovanje pri posameznih obiskih na kraju samem, in navedejo njihova področja strokovnega znanja.

V primeru napovedanih obiskov na kraju samem Komisija države članice najpozneje tri mesece pred načrtovanim začetkom obiska na kraju samem pozove, naj imenujejo strokovnjake. Države članice strokovnjake imenujejo v dveh tednih po prejemu poziva.

V primeru nenapovedanih obiskov na kraju samem Komisija države članice najpozneje dva tedna pred načrtovanim začetkom obiska na kraju samem pozove, naj imenujejo strokovnjake. Države članice strokovnjake imenujejo v 72 urah po prejemu poziva.

3. Ocenjevalnih obiskov na kraju samem se lahko udeležita največ dva predstavnika Komisije. Napovedanih obiskov na kraju samem se lahko udeleži največ osem strokovnjakov držav članic, ki sodelujejo pri ocenjevalnih obiskih na kraju samem, nenapovedanih obiskov na kraju samem pa največ šest.

Če število strokovnjakov, ki jih imenujejo države članice, presega ustrezne zgornje meje, Komisija po posvetovanju z zadevnimi državami članicami imenuje člane skupine glede na geografsko uravnoveženost in usposobljenost strokovnjakov.

4. Strokovnjaki držav članic ne smejo sodelovati pri ocenjevalni misiji, ki vključuje obisk na kraju samem v državi članici, v kateri so zaposleni.

5. Komisija lahko pozove Frontex, Europol ali druge organe, urade ali agencije Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, naj imenujejo predstavnika, ki se kot opazovalec udeleži obiska na kraju samem v zvezi s področjem, ki je zajeto z njihovim mandatom.

6. Vodilna strokovnjaka skupine za obiske na kraju samem sta predstavnik Komisije in strokovnjak iz države članice, ki ga skupaj določijo člani te skupine čim prej po vzpostavitvi skupine. Vodilna strokovnjaka se imenujeta pravočasno, preden je določen podroben program iz člena 13(2).

Člen 11

Skupine, odgovorne za ocenjevanja na podlagi vprašalnika

1. Kadar se vprašalnik uporablja samostojno, torej ne da bi mu sledil obisk na kraju samem iz člena 4(2), skupino, odgovorno za ocenjevanje odgovorov na vprašalnik (v nadaljnjem besedilu: skupina za vprašalnik), sestavljajo strokovnjaki iz držav članic in predstavniki Komisije.

2. Ko Komisija državi članici, ki bo ocenjevana, pošlje vprašalnik, države članice pozove, naj imenujejo strokovnjake, ki so na razpolago za sodelovanje pri ocenjevanju, in navedejo njihova področja strokovnega znanja. Države članice strokovnjake imenujejo v dveh tednih po prejemu poziva. Strokovnjaki se imenujejo v skladu s členom 10(3) in (4).

Člen 12

Strokovnjaki

Strokovnjaki, ki sodelujejo pri ocenjevanjih, imajo ustrezne kvalifikacije, vključno z dobrim teoretičnim znanjem in praktičnimi izkušnjami na področjih, ki jih zajema ocenjevalni mehanizem, dobro poznajo načela, postopke in tehnike ocenjevanja ter se lahko učinkovito sporazumevajo v skupnem jeziku. V ta namen države članice in Komisija v sodelovanju s pristojnimi organi, uradi ali agencijami Unije zagotovijo ustrezno usposabljanje strokovnjakov, tudi o spoštovanju temeljnih pravic.

Člen 13

Potek obiskov na kraju samem

1. Skupine, imenovane za obiske na kraju samem, opravijo vse potrebne pripravljalne dejavnosti, da se zagotovijo učinkovitost, natančnost in usklajenost obiskov na kraju samem.

2. Podroben program napovedanih obiskov na kraju samem določi Komisija v tesnem sodelovanju z vodilnima strokovnjakoma in zadevno državo članico. Države članice so obveščene o navedenem programu. Podroben program nenapovedanih obiskov na kraju samem določi Komisija.

Komisija se posvetuje z zadevno državo članico ter jo obvesti o časovnem razporedu in podrobnem programu:

- (a) najmanj šest tednov pred predvideno izvedbo napovedanega obiska na kraju samem;
- (b) najmanj 24 ur pred izvedbo nenapovedanega obiska na kraju samem.

Nenapovedani obiski na kraju samem se izvedejo brez predhodnega uradnega obvestila zadevnih(-e) držav(-e) članic(-e). Splošne smernice o praktičnih podrobnostih takšnih obiskov določi Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami.

3. Vsi člani skupine, imenovane za obisk na kraju samem, imajo pri sebi identifikacijski dokument, na podlagi katerega so v skladu s to uredbo pooblašteni za opravljanje obiskov na kraju samem.

4. Država članica, ki bo ocenjevana, zagotovi, da lahko skupina za obiske na kraju samem izvaja svoja pooblastila za preverjanje dejavnosti na področjih, ki se ocenjujejo. Zagotovi

zlasti, da lahko skupina za obiske na kraju samem neposredno stopi v stik z ustreznimi osebami in ima dostop do vseh območij, prostorov in dokumentov, potrebnih za ocenjevanje.

5. Država članica, ki bo ocenjevana, z vsemi sredstvi v okviru svojih zakonitih pooblastil pomaga skupini za obiske na kraju samem pri opravljanju njene naloge.

6. V primeru napovedanih obiskov na kraju samem Komisija državi članici, ki bo ocenjevana, vnaprej sporoči imena strokovnjakov v skupini za obiske na kraju samem. Navedena država članica imenuje kontaktno točko za praktično organizacijo obiska na kraju samem.

7. Komisija in države članice so glede organizacije potovanj v državo(-e) članico(-e), ki bo ocenjevana(-e), in iz nje (njih) vsaka posebej odgovorne za svoje strokovnjake, ki sodelujejo v skupini za obiske na kraju samem. Komisija povrne stroške potovanja in nastanitve strokovnjakov, ki sodelujejo pri obiskih na kraju samem.

Država(-e) članica(-e), ki bo ocenjevana(-e), je (so) odgovorna(-e) za organizacijo nastanitve in zagotavljanje potrebnega prevoza na kraju samem. V primeru nenapovedanih obiskov na kraju samem Komisija poskrbi za organizacijo nastanitve za strokovnjake.

Člen 14

Ocenjevalna poročila

1. Po vsakem ocenjevanju se pripravi ocenjevalno poročilo, ki temelji na ugotovitvah obiska na kraju samem in vprašalniku, kakor je ustrezno. V primeru obiskov na kraju samem skupina za obiske na kraju samem ocenjevalno poročilo pripravi med obiskom.

Strokovnjaki držav članic in predstavniki Komisije so skupno odgovorni za pripravo ocenjevalnega poročila ter za zagotavljanje njegove celovitosti in kakovosti. V primeru razhajanja mnenj si skupina za obiske na kraju samem ali skupina za vprašalnik, kot je primerno, prizadeva doseči kompromis.

2. V ocenjevalnem poročilu so po potrebi analizirani kvalitativni, kvantitativni, operativni, upravni in organizacijski vidiki ter navedene morebitne pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene med ocenjevanjem.

3. Za vsako ugotovitev iz ocenjevalnega poročila se uporabi ena od naslednjih ocen:

- (a) izpolnjuje zahteve;
- (b) izpolnjuje zahteve, vendar je potrebno izboljšanje;
- (c) ne izpolnjuje zahtev.

4. Komisija osnutek ocenjevalnega poročila pošlje ocenjevani državi članici v šestih tednih od obiska na kraju samem ali od prejema odgovora na vprašalnik, kakor je ustrezno. Ocenjevana država članica v dveh tednih po prejemu predloži pripombe glede osnutka ocenjevalnega poročila. Na zahtevo ocenjevane države članice se izvede sestanek za oblikovanje poročila. V osnutku ocenjevalnega poročila se lahko upoštevajo pripombe ocenjevane države članice.

5. Komisija osnutek ocenjevalnega poročila in pripombe ocenjevane države članice pošlje državam članicam, ki so pozvane k predložitvi pripomb v zvezi z odgovorom na vprašalnik, osnutkom ocenjevalnega poročila in pripombami ocenjevane države članice.

Na podlagi tega in potem ko je po potrebi ustrezno spremenila osnutek ocenjevalnega poročila, Komisija z izvedbenimi akti sprejme ocenjevalno poročilo. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2). Komisija ocenjevalno poročilo pošlje Evropskemu parlamentu.

Člen 15

Priporočila

1. Pri pripravi ocenjevalnega poročila ter ob upoštevanju ugotovitev in ocen iz navedenega ocenjevalnega poročila strokovnjaki držav članic in predstavniki Komisije pripravijo priporočila, v katerih navedejo ukrepe za odpravo kakršnih koli pomanjkljivosti, ugotovljenih med ocenjevanjem, in prednostne naloge za njihovo izvajanje ter primere dobrih praks, kjer je to ustrezno.

2. Komisija Svetu predloži predlog za sprejetje priporočil iz odstavka 1.

3. Svet priporočila iz odstavka 1 sprejme ter jih pošlje Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom.

Člen 16

Nadaljnje ukrepanje in spremljanje

1. Ocenjena država članica v treh mesecih od sprejetja priporočil iz člena 15 Komisiji in Svetu predloži akcijski načrt za odpravo vseh pomanjkljivosti, ugotovljenih v ocenjevalnem poročilu. Če se v priporočilih ugotovi, da ocenjevana država članica resno zanemarja svoje obveznosti, mora navedena

država članica akcijski načrt predložiti v enem mesecu po sprejetju teh priporočil. Komisija ta akcijski načrt pošlje Evropskemu parlamentu.

2. Komisija po posvetovanju s skupino za obiske na kraju samem ali skupino za vprašalnik, kot je primerno, svojo oceno ustreznosti akcijskega načrta predstavi Svetu v enem mesecu po prejetju akcijskega načrta od ocenjene države članice. Druge države članice so pozvane, naj dajo pripombe na akcijski načrt.

3. Ocenjena država članica Komisiji poroča o izvajanju svojega akcijskega načrta v šestih mesecih po sprejetju priporočil, nato pa ji poroča vsake tri mesece, dokler akcijski načrt ni izveden v celoti.

4. Ne glede na šestmesečni rok za poročanje o izvajanju akcijskega načrta iz odstavka 3 ocenjevana država članica, za katero je bilo v priporočilih ugotovljeno, da hudo zanemarja svoje obveznosti, o izvajanju svojega akcijskega načrta poroča v treh mesecih od sprejetja priporočil.

5. Odvisno od resnosti ugotovljenih pomanjkljivosti in ukrepov, sprejetih za odpravo teh pomanjkljivosti, lahko Komisija predvidi napovedane ponovne obiske na kraju samem za preverjanje izvajanja akcijskega načrta. Komisija pozove vsaj štiri strokovnjake, ki so sodelovali pri obisku na kraju samem, naj sodelujejo pri ponovnem obisku. Komisija lahko pozove opazovalce, da sodelujejo pri ponovnem obisku. Komisija določi program ponovnega obiska. Ocenjena država članica se obvesti o programu vsaj mesec dni pred predvideno izvedbo ponovnega obiska. Komisija lahko predvidi tudi nenapovedane ponovne obiske na kraju samem.

6. Komisija redno obvešča Evropski parlament in Svet o izvajanju akcijskih načrtov ali ukrepov za izboljšanje iz tega člena.

7. Če obisk na kraju samem razkrije resno pomanjkljivost, ki velja za resno grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti na območju brez nadzora na notranjih mejah, Komisija na lastno pobudo ali na zahtevo Evropskega parlamenta ali države članice o tem čim prej obvesti Evropski parlament in Svet.

8. Če je ugotovljeno, da država članica izpolnjuje zahteve, vendar priporočila vsebujejo navedbe o morebitnem dodatnem izboljšanju v skladu s členom 14(3)(b), ocenjevana država članica Komisiji predloži svojo oceno morebitne uresničitve teh navedb v šestih mesecih po sprejetju priporočil.

Člen 17**Občutljive informacije**

Člani skupine za obiske na kraju samem in skupine za vprašalnik vse informacije, ki jih pridobijo med opravljanjem svojih dolžnosti, obravnavajo kot zaupne. Ocenjevalna poročila, pripravljena po obiskih na kraju samem, v skladu z veljavnimi varnostnimi pravili dobijo oznako EU RESTRICTED/RESTREINT UE. Oznaka ne pomeni, da poročil ni mogoče dati na voljo Evropskemu parlamentu. Posredovanje informacij in dokumentov, ki se Evropskemu parlamentu pošljejo v skladu s to uredbo, ter ravnanje z njimi se obravnavata v skladu s pravili o pošiljanju tajnih podatkov in ravnanju z njimi, ki se uporabljajo za izmenjavo podatkov med Evropskim parlamentom in Komisijo. Komisija po posvetovanju z zadevno državo članico odloči, kateri del ocenjevalnega poročila se lahko objavi.

Člen 18**Pogoji za sodelovanje Združenega kraljestva in Irske**

1. Strokovnjaki iz Združenega kraljestva in Irske lahko sodelujejo le pri ocenjevanju tistih vidikov schengenskega pravnega reda, pri katerih smeta ti državi sodelovati.

2. Ocenjevanja iz člena 4(1) zajemajo le učinkovitost in uspešnost uporabe tistih vidikov schengenskega pravnega reda v Združenem kraljestvu in na Irskem, pri katerih smeta ti državi sodelovati.

3. Združeno kraljestvo in Irska sodelujeta pri sprejemanju priporočil s strani Sveta, kakor je določeno v členu 15(3), le v zvezi s tistimi deli schengenskega pravnega reda, pri katerih smeta ti državi sodelovati.

Člen 19**Obveščanje nacionalnih parlamentov**

Komisija obvesti nacionalne parlamente o vsebini in rezultatih ocenjevanja.

Člen 20**Poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu**

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži letno celovito poročilo o ocenjevanjih, izvedenih v skladu s to uredbo. To

poročilo se objavi in vključuje informacije o ocenjevanjih, izvedenih prejšnje leto, sklepnih ugotovitvah iz vsakega ocenjevanja in stanju v zvezi z ukrepi za odpravljanje pomanjkljivosti. Komisija navedeno poročilo pošlje nacionalnim parlamentom.

Člen 21**Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Če odbor ne da mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 22**Pregled**

Komisija izvede pregled delovanja te uredbe in Svetu predloži poročilo v šestih mesecih po sprejetju vseh poročil v zvezi z ocenjevanji, vključenimi v prvi večletni ocenjevalni program iz člena 5(5). Takšen pregled zajema vse elemente te uredbe, vključno z delovanjem postopkov sprejemanja aktov v okviru ocenjevalnega mehanizma. Komisija navedeno poročilo pošlje Evropskemu parlamentu.

Člen 23**Prehodne določbe in razveljavitev**

Brez poseganja v drugi in tretji odstavek tega člena se Sklep z dne 16. septembra 1998 razveljavi z učinkom od 26. novembra 2013.

Del I Sklepa iz prvega odstavka se še naprej uporablja do 1. januarja 2016 v zvezi z ocenjevalnimi postopki držav članic, ki so se začeli 26. novembra 2013.

Del II Sklepa iz prvega odstavka se še naprej uporablja do 27. novembra 2014 v zvezi z ocenjevalnimi postopki držav članic, ki so se začeli 26. novembra 2013.

Člen 24**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Luxembourg, 7. oktobra 2013

Za Svet
Predsednik
J. BERNATONIS

Izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije

Evropski parlament, Svet in Komisija pozdravljajo sprejetje Uredbe o spremembi Zakonika o schengenskih mejah za zagotovitev skupnih pravil o začasni ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah v izrednih razmerah ter Uredbe o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda. Menijo, da sta ta nova mehanizma ustrezen odgovor na poziv Evropskega sveta, ki se je v sklepih z dne 24. junija 2011 zavzel za izboljšanje sodelovanja in vzajemnega zaupanja med državami članicami v schengenskem območju ter za učinkovit in zanesljiv sistem spremljanja in ocenjevanja, da se zagotovijo uveljavljanje skupnih pravil ter okrepitev, prilagoditev in razširitev meril na podlagi pravnega reda EU, pri čemer je opozoril, da je treba evropske zunanje meje upravljati učinkovito in dosledno na podlagi skupne odgovornosti, solidarnosti in praktičnega sodelovanja.

Menijo tudi, da bo ta sprememba Zakonika o schengenskih mejah okrepila usklajevanje in sodelovanje na ravni Unije, pri čemer bo zagotovila merila za vsakršno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah s strani držav članic, pa tudi mehanizem na ravni EU za odzivanje v resnično kritičnih razmerah, ki bi lahko ogrozile delovanje celotnega območja brez nadzora notranjih mej.

Poudarjajo, da je ta novi ocenjevalni sistem mehanizem na ravni EU, ki bo zajel vse vidike schengenskega pravnega reda in pri katerem bodo sodelovali strokovnjaki iz držav članic, Komisije in ustreznih agencij EU.

Zavedajo se, da se je treba o vsakem prihodnjem predlogu Komisije za spremembo tega ocenjevalnega sistema posvetovati z Evropskim parlamentom, da bi se pred sprejetjem končnega besedila čim bolj upoštevalo njegovo mnenje.
